I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07302 434-0237 434-0807 УНСоюз: 435-8740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го КВІТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 14, 1967 No. 67. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 13-го квітня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА більшістю 379 до 29-ох голосів законопроєкт про охорону авторських прав. Цей новий проєкт має змінити дотеперішній закон, який без більших змін обов'язує 58 років, бо його прийняв був Конґрес в 1909-му році. Прийнятий Палатою законопроєкт охороняє авторські права не тільки письменників, драматургів, композиторів, авторів лібретт і текстів пісеньок, що їх передають в радіо і телевізії, та рекордів і тих шаф, на яких грають в ресторанах і барах. Новий законопроєкт продовжує авторські права ще на 50 років після смерти авторів. Власники „граючих" шаф мають платити річно по 8 дол. до Реєстрації авторських прав. Цих шаф є у ЗДА коло 500,000 і вони заплатять річно 4 мільйони дол. Неясно, як ці гроші будуть розділені.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ПОВІДОМЛЯЄ, що число безробітних в березні цього року становило 3.6 відсотка всіх робітних сил країни. Воно не змінилося в порівнянні з лютим ц.р., хоч сповільнився темп збільшування економіки. Впродовж 12 місяців 1966-го року число затруднених щомісяця пересічно збільшувалося на 240,000. Від 1-го січня 1967-го року воно збільшується по 50,000 місячно. Але в цьому році не збільшується в більшому темпі число тих, які шукають праці, тому і не збільшилося і число безробітних. В березні ц.р. число затруднених виносило 73,347,-000. Число тижневих годин праці в березні виносило 40.4 а в лютому — 40.3.

ПРИВЕЗЕНА З В'ЄТНАМУ НЕДУГА МАЛЯРІЇ поширюється у ЗДА. Це ствердив шеф відділу для поборювання малярії при Центрі заразливих недуг д-р Ганс О. Лабел. В перших трьох місяцях цього року занотовано в ЗДА 700 випадків занедужань на малярію, найбільше цих випадків було між колишніми вояками, що були у В'єтнамі. В цілому 1966-му році випадків малярії було тільки 570, і то також найбільше між вояками, що були у В'єтнамі. Три вояки померли від цієї недуги. Перед війною у В'єтнамі число занедужань на малярію становило від 100 до 150. Недуга малярії проявляється аж місяць після зараження. Деколи вона може виявитися аж рік після зараження. Вояки у В'єтнамі дістають протималяричні таблетки. Це вони мають робити і тут впродовж 8-ох тижнів. Видко, що деякі вояки не заживали цих таблеток.

ПОСУХА В РІЛЬНИЧИХ СТЕЙТАХ пошкодила засівам озимої пшениці. Департамент Рільництва в грудні минулого року оцінював, що цьогорічний врожай цієї пшениці винесе 1,282,860,000 бушлів, а тепер передбачає, що збір пшениці дасть тільки 1,162,238,000 бушлів. Найбільше від зимової й весняної посухи потерпіли такі стейти: Тексас, Оклагома і Колорадо. В Кензасі засіяно пшеницею 13 мільйонів акрів, в Оклагомі — 6.5 мільйона, а в Колорадо 3 мільйони, а в Тексасі 5.5 мільйона акрів. Департамент Рільництва не має надії, щоб цьогорічний збір пшениці був рекордовим, як це було в 1958 році, коли зібрано 1,173,533,000 бушлів цієї культури. Секретар рільництва Орвілл Фрімен перестерігає проти зменшення резерв пшениці.

У СВІТІ

БРИТАНІЯ ЗБІРІГАТИМЕ „ТВЕРДУ" ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ, оперту на замороженні цін і платень та утрудненні кредитів — заявив в палаті громад канцлер скарбу (міністер фінансів) Джемс Каллаґен. Він признав, що така політика спричинює „невигоди" для британських громадян, але водночас підносить престиж Британії за кордоном і санує її фінанси. Внаслідку різних економічних обмежень, прийнятих у зв'язку з кризою в липні мин. року, Британія зможе звернути в грудні ц. р. 818 мільйонів дол. Міжнародному Монетарному Фондові й 78 мільйонів Швайцарії, що їх дістала, як короткотермінову позичку.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР НҐУЄН КАО КІ ЗАПЕВНИВ прем'єра Цейлону Дудлі Сенанаяке, що коли Північний В'єтнам прихильно відгукнеться на пропозицію Цейлону — перевести на терені Цейлону — розмови про можливості мирного закінчення В'єтнамськкої війни, то на ту зустріч негайно з'явиться також представник Південного В'єтнаму. Цейлон запропонував, щоб обидва уряди поділеного В'єтнаму поладнали конфлікт „без стороннього втручання".

„КОНТІНЕНТАЛЬ" - ГОТЕЛЬ У ПАРИЖІ УНЕВАЖНИВ замовлені в ньому приміщення, в яких 22 квітня ц. р. мала відбутися перша сесія „суду" над президентом Джансоном, як „воєнним злочинцем": ці приміщення замовив був створений британським комунофільським філософом Бертрандом Расселем комітет. Директор „Контіненталь-готелю" заявив, що він є приятелем Америки.

ІНДІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ М. С. ЧАГЛЯ ЗАЯВИВ у парляменті, що до Комуністичного Китаю виїхала нелеґально делеґація від протиіндійських партизанів з провінції Наґа — старатись за допомогу грішми і зброєю від Пейпінґу. Найменша з 16-ох індійських провінцій Наґа з 400.000 мешканців на півночі Індії, у сусідстві Тибету, старається віддавна дістати повну незалежність і вів навіть партизанську війну. У переговорах з представниками Наґі індійський уряд погоджувався на широку автономію тієї провінції, але в межах індійської держави. Переговори стали на мертвій точці.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ТАЇ (СІЯМУ) ТАНАТ ХОМАН ВИСЛОВИВ переконання, що Південна Азія збереже повну свою незалежність від трьох великодержав — ЗДА, СССР і Комуністичного Китаю, коли існуватиме тісна співпраця всіх її країн: Філіппін, Південного В'єтнаму, Таї, Камбоджі, Ляосу, Маляйзії, Сінґапуру, Індонезії й Бірми. За передумову для такої повної самостійности й розвитку південно-азійських країн Танат Хоман уважає конечність, щоб Північний В'єтнам програв у своїй аґресивній війні проти Південного В'єтнаму.

ЕМЕРИТОВАНИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛ П'ЄРР ҐАЛЛЬОА ТВЕРДИТЬ, що навіть невеличкий арсенал атомової зброї Франції є чинником миру, бо коли одна бомба всилі вбити кругло 10 мільйонів людей — в атаці чи в реакції на атаку — то ніхто не хоче ризикувати таку катастрофу. Хоч названий генерал працює тепер у летунському концерні Марселя Дассоль — він дуже впливовий, як колишній близький співробітник головного команданта НАТО генерала Лориса Норстеда і один з найближчих військових дорадників президента де Голля.

Президент Джансон обіцяє збільшити допомогу Латинській Америці

Президент Линдон Б. Джансон (з правого боку) розмовляє з мехіканським президентом Ґуставом Діяз Ордазом (зліва) в перерві між офіційними нарадами конференції американських держав у Пунта дель Есте.

Пунта дель Есте, Ураґвай. — Президент Джансон заявив в першій промові на першій неофіційній сесії Конференції Президентів, що старатиметься підтримати проєкт економічного об'єднання латинських американських держав та створення спільного ринку для цілої Західньої Півкулі в її південній і середущій частині. Президент Джансон обіцяв також збільшити економічну допомогу країнам Латинської Америки. Ця допомога мала б бути в цій формі, що американські держави не мусіли б ті всі фонди, які вони дістають із ЗДА, видавати на закуп товарів у ЗДА. Президент ЗДА обіцяв впливати на інші багаті країни в тому дусі, щоб вони полегшили імпорт до своїх країн товарів із американських держав. Програма економічного об'єднання та спільного ринку підготована на Конференції міністрів закордонних справ, яка відбулася перед Конференцією Президентів, і в якій брав участь і державний секретар ЗДА Дін Раск. Представники латинських держав заявляли, що їхні країни бажають самі перейняти провід над політичним і економічним життям в Західній Півкулі, бо здійснення пляну економічного об'єднання та створення спільного торговельного ринку залежне від постави самих латинських країн до цієї проблеми. Справа спільного ринку є довготерміновим пляном, який мав би початися вже в 1970 році, і завершитися в 1985 році. Цю справу з'ясував президент Чілійської Республіки Едуардо Фрей Монтальва. Він сказав, що жадна закордонна допомога нічого не вдіє, коли самі латинські країни не будуть згідно співпрацювати над поліпшенням своїх економік. В Конференції Президентів беруть участь такі держави: Арґентина, Бразилія, Колюмбія, Коста Ріка, Чіле, Домініканська Республіка, Еквадор, Ґватемаля, Гондурас, Мехіко, Нікараґва, Панама, Параґвай, Перу, Сальвадор, Трінідад, ЗДА, Ураґвай і Венесуеля. З президентами повищих держав прибули і штаби їхніх співробітників. Куба не бере участи в цій Конференції, бо її виключили з членства в Організації Американських Держав ще в 1962 р.. Болівія бойкотує цю Конференцію, бо на порядку нарад немає справи її допущення до моря.

Крайова продукція в першій чверті цього року не збільшилася

Вашинґтон. — Департамент Торгівлі опублікував дані про ріст економіки в першій чверті цього року, з якого виходить, що крайова продукція в перших трьох місяцях цього року не збільшилася, що сталося вперше від шістьох років. Вартість крайової продукції в першій чверті в долярах збільшилася на $5більйонів і становила в річному відношенні $764 більйони. Але в дійсності це збільшення сталося внаслідок цього, що збільшилися ціни на товари і за працю, а не сама продукція.

Дійсне збільшення крайової продукції є таке саме, як в останній чверті минулого року. Але потішаючим фактором є те, що автомобільні корпорації повідомили про те, що в останніх десятьох днях квітня число проданих авт перевищує число з цієї самої декади в тому самому часі минулого року. Звіт Департаменту Торгівлі не є для нікого несподіванкою, бо Уряд передбачав на початку цього року, що в перших місяцях цього року темп збільшення економіки буде повільніший, як в минулому році. Але зменшення темпу збільшення економіки є дещо повільніше, як Уряд передбачав в січні цього року. На сповільнення економічного розвитку мали вплив завеликі інвестиції в минулому році. Тепер фірми зменшують інвестиції і випродують забагато випродукованих товарів в дотеперішньому часі, і це спричинює зменшення крайової продукції.

Республіканські конґресмени домагаються скасувати Уряд Економічної Можливости

Вашингтон. — Республіканські члени Палатної Комісії в справах виховання і праці предложили свій власний плян, який мав би коштувати $1.7 більйона, і згідно з яким мали б здійснювати програму боротьби проти убозтва. Вони домагаються скасувати Уряд Економічної Можливости, який здійснює програму поборювання вбогости. Вони плянують, щоб цією справою займався Департамент Здоров'я, Виховання і Добродійности. Конґресмен республіканець із Ню Йорку Чарлз Е. Ґуделл заявив, що вбоге населення не вдоволене з тієї плутанини, з якою працює Уряд Економічної Можливости, і тому треба цей Уряд зліквідувати. Уряд президента Джансона бачить ті трудності, перед якими стоїть програма поборювання вбогости і тому проєктує деякі зміни в дотеперішній програмі. Мають видати заборону працівникам, затрудненим в програмі поборювання вбогости, брати участь в політичній партійній активності. Мають видати зарядження, щоб не можна було вживати урядових фондів на незаконне пікетування або демонстрації.

Гречко призначений на міністра військових справ СССР

Москва. — 63-літній маршал Андрій Гречко призначений на військового міністра СССР на місце недавно померлого маршала Родіона Маліновського. Гречко був заступником Маліновського і виконував його обов'язки від часу, коли осінню минулого року Маліновський пішов до шпиталю, хворий на пістряка. Призначення Гречка закінчує пресові міркування на тему можливого призначення на нового совєтського міністра військових справ якоїсь цивільної особи, партійця, згідно з оприлюдненою вже після смерти Маліновського статтею в „Красній Звєзді", що совєтські збройні сили повинні стояти під тісною контролею компартії. Одночасно з призначенням Гречка на міністра військових справ, підвищено генерала Івана Соколовського до ступня маршала, а генерала-полковника Сергія Соколова до ступня просто генерала. Генерал Іван Павловський став віце - міністром військових справ, а шеф штабу, маршал Матвій Захаров, залишився надалі також віце-міністром — впоряд із 8 іншими віце-міністрами. Андрій Гречко був головним командантом збройних сил держав т. зв. Варшавського пакту, себто СССР і його сателітів. Тепер, мубуть, він зречеться цього становища. В американській пресі появилась вістка, наче б таким командантом Варшавського пакту мав стати польський генерал Маріян Спихальський, але водночас висловлено сумнів, чи Совєти виречуться мати під своєю безпосередньою контролею війська своїх сателітів. Андрій Гречко — українського роду, але під час української визвольної війни й революції приєднався як доброволець до большевицької кінноти Будьонного. Після того скінчив у Москві військову академію.

СССР заповів вплату до каси ОН „добровільної контрибуції"

Об'єднані Нації. — Амбасадор СССР в Об'єднаних Націях Микола Федоренко заявив на Спеціяльній Комісії ОН для мирових операцій, що СССР вплатить небавком до каси ОН „добровільну контрибуцію", щоб облегшити фінансову ситуацію тієї світової організації. Водночас Федоренко вжив напастливого на адресу ЗДА звороту, що — мовляв — ЗДА „штучно створили в ОН так звану фінансову кризу" та що ЗДА не вплатили до цього часу ніякої „добровільної контрибуції" до ОН. Представник ЗДА у тій Комісії, Сеймур Фінджер, негайно заареаґував, пригадавши, що ЗДА не тільки вплатили всі суми, які вони мали заплатити для втримування міжнародного війська ОН в різних мирових місіях, але й заплатили 25 разів більше, аніж СССР, до Дитячого Фонду ОН і фонду розбудови. Речник ЗДА пригадав, що Фінансова Комісія ОН, в якій членом є також СССР, ствердила, що Об'єднані Нації мали 75 мільйонів дол. дефіциту, який все ще вагається між 33 і 53 мільйони — після вплати „добровільних контрибуцій". Цей дефіцит постав внаслідку відмови Совєтами і Францією платити на мирові місії ОН, дарма що ті місії ухвалила Генеральна Асамблея. Ця справа спричинила була важку кризу в ОН, яку поладнано компромісово що Франція й СССР зобов'язались вплатити „добровільвільні контрибуції", які насправді є тільки зворотом частини свого заборження до каси ОН.

ЗДА признали азиль видатному скрипалеві з Комуністичного Китаю

Ню Йорк. — Американські власті признали політичний азиль видатному скрипалеві й композиторові Ма Шу-тсунґові, який ще осінню минулого року втік з Комуністичного Китаю разом з дружиною і двома синами. Йому вможливили переїзд до Ню Йорку, до свого брата, також музики. Ма Шу-тсунґ був президентом Центральної Музичної Академії в Пейпінґу і віцепрезидентом професійної організації китайських музик. В червні минулого року його і 500 інших китайських інтелектуалів та діячів культури перевели на 50-денний „ідеологічний перевишкіл" до „Академії соціялізму", а від серпня почались для нього шикани, переслідування, приниження і фізичні знущання збоку „червоноґвардійців" у ході „культурної революції". Остаточно, його запроторили до кацету для примусового виконування важких фізичних робіт. Він перебув 103 дні в приміщенні „для діяволів і демонів". Він відмовився виявити спосіб, яким йому і його родині вдалося втекти, при чому він звернув увагу, що виявлення шляхів його втечі могло наразити на важкі переслідування тисячів його земляків в Китаї. Ма Шу-тсунґ виявив усе це на пресовій конференції, на якій заявив, що внаслідку переживань в другій половині минулого року він усе ще не всилі музикувати.

Директор НАСА Вебб твердить, що вдасться лет на Місяць до 1970 р.

Вашинґтон. — 10 квітня Палатна Підкомісія в справі космічної програми почала переслухання в справі пожежі космічного корабля Аполло 27-го січня, і як перший зізнавав директор Національної Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Е. Вебб. Він заявив, що можна буде направити всі недостачі в програмі Аполло, і американські астронавти до 1970-го року зможуть дістатися на Місяць. „Які не були б наші помилки, казав директор Вебб, то все таки ми є в цілості здібною дружиною". Численні члени Палатної Підкомісії вказували на ті недостачі, про які говориться у звіті окремої урядової Комісії, яка досліджувала справу катастрофи космічного корабля Аполло, в якій згинули три американські астронавти. Директор Вебб твердив, що ці недостачі є перебільшені в цьому звіті, і вдасться здійснити програму Аполло у призначеному пляні. Ця програма має коштувати коло 23 більйонів дол. Один експерт заявив, що астронавти могли б були втекти з кабіни, коли вибухла пожежа, якщо б вони могли були відкрити дверцята впродовж двох - трьох секунд. Але кабіна була так збудована, що до відкриття дверцят треба було аж 90 секунд. Інший знавець зізнав, що була недостатня інсталяція електричних дротів, і це спричинило пожежу, яка вибухла внаслідок короткого замкнення. Директор Вебб запевняв Підкомісію, що в короткому часі можна буде направити всі недостачі, і тоді можна буде почати дальші пробні лети.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД ОбВУА

Філядельфія. — 3 і 4 червня ц. р. відбудеться тут у приміщенні Бенджамін Френклін-готелю, о год. 9-ій зранку, 9 з черги Делеґатський З'їзд Об'єднання бувших вояків українців в Америці. ОбВУА було засноване осінню 1949 року з одночасною ліквідацією єдиної тоді в Америці організації Стрілецька Громада. Хоч від того часу створились і інші комбатантські організації — ОбВУА залишилось центральною, з фізичними й правними членами, бо належать туди Братство кол. Українських Січових Стрільців та Об'єднання кол. вояків УПА — на автономних засадах, а з Братством кол. вояків І УД УНА ОбВУА найтісніше співпрацює. 3-го червня відбудеться в названому готелі також Ювілейний З'їзд колишніх українських вояків.

ДИТЯЧИЙ ХОР УМІ ВИСТУПИТЬ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Як повідомив телефоном мистецький керівник і диригент Дитячого Хору УМІ Юрій Оранський, цей Хор виступить тут із самостійним концертом 16-го квітня в Школі св. Василія, якій і передасть прибуток з концерту. Репертуар складається з творів українських композиторів-клясиків і сучасних композиторів. З Хором працюють, крім диригента Ю. Оранського, вокалістка Антоніна Лисенко і акомпаніяторка Галя Саґата-Поритко. В концерті візьме участь також Смичкова Група оркестри УМІ та кілька наймолодших солістів. У висліді кількарічної праці з дітьми і молоддю, досягнено таких успіхів, що Дитячий Хор УМІ вже готується до фонозапису — для видання окремої довгограйної платівки.

ГЕТЬМАНСЬКА „ЮВІЛЕЙНА КНИГА"

Філядельфія. — Книга на яких 800 стор., із близько 150 фотознімками та ілюстраціями, присвячена 50-річчю проголошення Гетьманської Держави в 1918 році, має вийти наступного року. Про це нове видання повідомила Управа Гетьманського Руху, що її очолюють Дмитро Левчук і Віктор Вакуловський.

ШИКАҐІВСЬКІ ЛІКАРІ ФУНДУЮТЬ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Шикаґо, Ілл. — Д-р Теофіль Демус уфундував бібліотеку українознавста (106 томів) для Католицького Університету Лойола в Шикаґо, а д-р Роман Смик (92 томи) для Університету Нотр Дейм в Індіяні. Даровані книжки, старанно підібрані, обхоплюють ділянки теології, мистецтва, історії, географії, архітектури, археології політичної думки. Окремо подаровано клясиків української літератури в англійському перекладі. Правління бібліотек прийняли ці даруники з великою вдячністю, бо цей крок є початком розбудови відділу українознавчих дисциплін двох найбільших католицьких університетів Середньої Америки.

ОПУБЛІКОВАНО РІДКІСНУ ФОТОЗНІМКУ МИТРОПОЛИТА УАПЦ ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО

Шикаґо. — У 5-му березневому числі журналу „Православний Українець", органі УАПЦ (Соборноправної), на першій сторінці опубліковано рідкісну фотознімку Митрополита Василя Липківського: старшого віку Митрополит читає книгу „Добротолюбіє". Цю фотознімку зробив у березні 1935 року в Києві брат Митрополита, Іван Гриценко (тепер священик УАПЦ у ЗДА), і вона, як можна припускати, є останньою перед арештом Митрополита В. Липківського в 1937 році і його мученицькою кончиною.

Д-Р МИХАЙЛО ГОЛОВАТИЙ ОДЕРЖИТЬ НАГОРОДУ ВІД АСТМЕ

Шикаґо. — Як повідомлено у виданні „Інланд Стілмейкер" з лютого 1967 р., що виходить в Іст Шикаґо, Індіяна, д-р Михайло Головатий одержить на річному з'їзді АСТМЕ (Американська Інженерна Асоціяція) нагороду-відзначення „Міжпрофесійної Співпраці" за 1967 рік. Д-р М. Головатий є керівником Дослідного відділу сирих матеріялів, заліза і криці. Його буде відзначено за „наукові досягнення у справі виробничої інженерії" та і інші успіхи. Церемонія нагородження відбудеться в Шикаґо 24 квітня.

НЕВ'ЯНУЧІ „БАГРЯНІ РОЖІ" — ЗНОВУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — З ініціятиви ЛМКлюбу, Театр у П'ятницю під керівництвом Волод. Шашаровського покаже тут у суботу 15-го квітня, о год. 7.30, у Юніор Гайскул на Авеню „Б" знамениту комедію Бенедетті „Багряні рожі", в постановці Богдана Паздрія. Це буде останній виступ ТуП у Ню Йорку в цьому сезоні.

ЕВРОПЕЙСЬКА ПРЕМ'ЄРА ФІЛЬМУ „ШЕВЧЕНКО У ВАШИНҐТОНІ"

Мюнхен. — Вперше в Европі було показано документальний повнометражний кінофільм „Шевченко у Вашинґтоні" режисера Юрія Тамарського ще 18 лютого ц. р. у Мюнхені, з ініціятиви д-ра Г. Прокопчука. Прем'єра відбулася в присутності представників баварського уряду, членів Міської Управи Мюнхену, німецьких та ін. журналістів. Голова Німецько-Українського Товариства д-р Редер привітав гостей та розповів про історію відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні, про працю КПШ і коротко — про значення творчости Тараса Шевченка.

У Лондоні вийшла книжка про українських комбатантів у Британії

Лондон. — Саме появилась тут книжка на 152 сторінки друку „чвірки", характеру альбомного видання, „Альманах ОбВУ" „1949-1964". Це 15-тирічна історія Об'єднання бувших вояків українців у Великій Британії. Книжка багато ілюстрована з мистецькою обкладинкою графіка Роберта Лісовського, дає докладний образ тієї комбатантської організації, заснованої колишніми вояками І Української Дивізії, яких збірно перевезено з Ріміні до Британії. Ця організація нараховує тепер 23 відділи й 3 гуртки. У книжці подано історію і діяльність кожного з отих Відділів, а такі подробиці, як табелі членства, рахункові звіти докладний зміст журналу тої організації „Сурмач" за рр. 1955-63, звідомлення з спортових і розвагових імпрез, з розписуваних конкурсів краси (із світлинами всіх нагороджених красунь) і багато інших подробиць свідчать про пієтизм, з яким та українська комбатантська організація ставиться до своєї праці. На жаль, на терені Британії існують ще 5 інших українських комбатантських організацій, які все ще не зуміли чи не захотіли з'єднатися. Як поважний успіх своїх заходів ОбВУ зараховує створення Української Комбатантської Ради з участю представників усіх тих організацій комбатантів.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Джансон у Південній Америці

В зв'язку з конференцією „на вершинах", що відбувається в Пунта дель Есте, в Уругваї, з участю президента Джансона і 18-ох південноамериканських президентів, появились різноманітні коментарі: одні не прикладають до тієї конференції великої ваги і перестерігають, що від неї не треба сподіватись будь - яких „чудес", інші — навпаки — вбачають у ній історичну подію. Ціль цієї конференції — покласти основи під Спільний Господарський Ринок в Західній гемісфері — етапами, спершу в Центральній Америці та окремо в Південній, опісля в усіх латиноамериканських країнах, і в останній стадії спільно з Північною Америкою, — що є ще музикою майбутности. Однак, господарські справи Латинської Америки так тісно пов'язані з політичними, що конференція в Пунта дель Есте має безумовно куди глибше значення, як указував би її формальний денний порядок.

Латинська Америка все ще соціяльно - економічно відстала. Бідність, голод, пошесні недуги, низький рівень рільництва і шкільно - виховної системи, анахронічні яскраві кастові й клясові різниці — все це створює в її країнах хронічний настрій неспокою та невдоволення із загрозою заворушень та переворотів. Це — сприятливий ґрунт для комуністичних підривних елементів, які знайшли собі головну квартиру на Кубі Кастра, з якнайбільшою допомогою Москви.

Найбільшою, мабуть, трудністю в оздоровленні тієї ситуації є нехіть заможних верств латиноамериканських країн погодитися на реформи, які обмежили б їхні непропорційні прибутки та їх значення в державних системах. Трудно закріпитись там демократії, яку безоглядно використовують комуністи. А що кожна латиноамериканська країна має відрубні господарські умовини, кожна з них вразлива на пункті своєї суверенности, і всі вони разом настороженi супроти „янкі - імперіялізму", від якого хочуть тільки грошей, З'єдинені Держави стоять перед надзвичайно складним завданням — причинитися до оздоровлення тамошнього незавидного стану. Якщо внаслідок подорожі президента Джансона до Уругваю лідери латиноамериканських країн краще зрозуміють засаду ЗДА: „допоможу тому, хто сам собі помагає", то це вийде у користь Латинській Америці і всьому вільному світові.

Московська нарада

Як повідомила совєтська преса, в Москві відбулась 7-го квітня „нарада ідеологічних працівників", на якій обговорювано питання „ідеологічної роботи" у зв'язку з роковинами большевицького перевороту. У ній взяли участь секретарі всіх республіканських компартій, в тому числі секретар ЦК КПУкраїни А. Скаба, міністер культури СССР К. Фурцева, голова Комітету для культурних зв'язків із закордонними країнами при Раді Міністрів СССР С. Романовський та ін. — вибрані з вибраних діячі комуністичної партії, пропаґандисти, від літератури до музики. В кінці з довгою промовою виступив секретар ЦК КПСС П. Демічев, але її змісту не опубліковано.

Скупі повідомлення совєтської преси про ту нараду вказують на те, що на ній порушувано важливі питання ідеологічно - пропаґандивної роботи, визначено основні напрямні, за що і проти чого боротись, як діяти „на даному етапі" в самому СССР і за кордоном. Характерно, що в нараді брали участь і голова Комітету для культурних зв'язків з закордоном, і підлеглі йому республіканські діячі. Засекречені промови та вказівки дають підставу думати, що на нараді йшла мова не лише про влаштування в СССР святкувань „із барабанним боєм" з нагоди 50-річчя большевицької контрреволюції в колишній царській Росії. Самі святкування можуть лише підкреслювати якісь ідеологічні рішення та партійні завдання і вказівки.

Можна припускати, що, у висліді тієї наради в Москві, ще більше заактивізує своє закордонну діяльність Комітет для культурних зв'язків із закордонними країнами, зокрема так зв. республіканське Українське Товариство для культурних зв'язків із українцями за кордоном. Вже й тепер оте Товариство не лише посилає час від часу поетів-„дипломатів" за кордон, але й пропонує різні кінофільми, виставки, книжки, пісні - ноти; хто забажає — зможе дістати і твори Тараса Шевченка (щоправда, з тонко продуманими, антишевченківськими примітками та пропусками), і твори Леніна, з вказівками, що він був найбільшим „другом" українського народу . . .

Не знаємо рішень, винесених на згаданій нараді в Москві, але можемо твердити, що там була запланована чергова ідеологічно - психологічна атака на Захід, в тому числі на українську політичну еміґрацію.

Леонід Полтава

„НА ХИТКИХ ПІДМОСТКАХ"

Так газета Катерини Колосової „Вісті з України" з лютого 1967 року назвала свою чергову статтю, скеровану проти Української Повстанської Армії. До речі, в совєтській пресі не згадується, що створена вона була 25 років тому. Але, замовчуючи ювілейну дату, значно частіше, ніж у попередніх роках, згадується про УПА, а київська „Молодь України" аж у трьох числах писала цього року про боротьбу проти УПА в 1947 році на Станиславівщині.

Про що розповідається читачеві - еміґрантові в найновішому фальсифікаті про УПА, її бійців і командирів? Чому така назва „На хитких підмостках"?

Автор тієї статті у „Вістях з України", Ілля Сухін, нібито зустрівся десь в СССР з М. Сливкою, колишнім вояком третьої сотні Ворона. „Я — нібито сказав йому Сливка, — потрапив у курінь УПА, так звану українську повстанську армію, загони якої формувались в Берегово" (дивна „послідовність": абревіятура великими літерами, а розшифрування — вже малими!). Не знаємо, чи Сливка взагалі живий, чи складав свої „ревеляції" під наганом, чи, може, І. Сухін сам його видумав.

Далі Сливка нібито розповідає, що одним куренем „керували 7 німецьких офіцерів"; що „фашисти покладали якусь надію на УПА, і що вона вірно служила їм, а не українському народові". Лише з „одного німецького літака" біля села Рожанки скинули гітлерівці для упівців, крім медикаментів, „200 комплектів обмундирування (якого? німецького?), три скрині набоїв для ґвинтівок, і 6 — для автоматів... Німецький генерал заявив, що німці — союзники УПА...

Перед наступом на Сколе, — пише І. Сухін, — гітлерівці дали куреневі УПА 3 важких міномети, 40 кулеметів, 150 автоматів і т. д.

З статті виходило б, що відбувалося все це в 1944 році. „Багато років минуло відтоді, а українські буржуазні націоналісти, що знайшли пристановище за океаном, продовжують вити про „знедолену Україну", — закінчує Сухін.

Яке завдання ставлять собі автори такого роду статтей з „Товариства культурних зв'язків з українцями за рубежем"? Те саме, що й преса в УССР: обернути правду коміть - головою, затерти пам'ять в народі про УПА, очорнити тисячі й тисячі, що вмерли в боротьбі за незалежну Україну.

Переглядаючи списки німецьких генералів, які діяли на Волині й Холмщині в 1943-44 рр., легко можна знайти там прізвище фон Баха — „уповноваженого райхсфюрера для боротьби проти банд", СС-обергрупенфюрера і генерала поліції. У підписаній цим катом українського народу листівці українською мовою сказано: „Геть з ОУН і УПА!.. Німці остерігали Вас перед тими безсумлінними елементами, а тепер тому, що багато з Вас помагали бунтарям та бандитам в ганебних чинах, мусить промовити зброя. Ви самі винуваті в цьому. Смерть зрадникам, смерть ОУН і УПА!"

В іншій листівці, з підписом того ж Баха, сказано: „... Повстанці сидять по лісах, терплять голод і холод. Нападають на німецьких вояків, думаючи в своєму засліпленні, що вони допомагають порятункові Батьківщини. Але цим допомагають тільки червоній Москві"...

Збереглися для історії й інші документи. Ось уривок з одного із закликів УПА: „Грузини! Не будемо вмирати за німецький грабіж, не будемо вмирати за московський імперіялістичний розбій. Український народ закликає Вас до спільної боротьби з нашими спільними ворогами. Ідіть разом з українськими повстанцями; формуйте свої національні відділи"•.

Подібні звернення підкидали упівці воякам різних національних відділів при німецькій армії, бо в УПА були не самі українці, а й сини та дочки інших поневолених Москвою народів.

А ось з журналу „Повстанець" ч. 5-6 за квітень-травень 1945 року, що виходив в Україні вже тоді, коли один окупант змінив другого, звернення Головного Командира УПА Тараса Чупринки, дане в травні 1945 року. Воно звучить так:

„Гітлерівська Німеччина остаточно розгромлена й розбита. Не боятися вже більше українському народові ні винищування у газових камерах, ні масових розстрілів цілих десятків сіл озвірілими ґестапівцями... Ваша караюча рука гідно відплачувала за розстріли і палення сіл. У боротьбі з Німеччиною наша Українська Повстанська Армія зорганізувалася і пройшла першу бойову школу. Та з розвалом Німеччини вернувся і розгосподарився на Україні ще гірший окупант — Росія. Від віків поневолюючи Україну, вона не зрезиґнує з неї ніколи, незалежно, чи в неї царський режим, чи „найдемократичніша в світі республіка". І саме оця „соціялістична республіка" рішила остаточно покласти край українським самостійницьким змаганням"...

Це звернення Головного Командира УПА закінчується закликом: „З незламною вірою, вперед! Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!"..

У цьому заклику — вся суть боротьби Української Повстанської Армії, боротьби на два фронти, а також окреслення головного завдання українського народу на майбутнє.

Тому Москва з допомогою своїх „культурних" товариств і намагається зобразити тепер УПА „німецькою службою", загонами бунтарів та бандитів — так само, як представляли її свого часу уповноважені райхсфюрери на українських землях.

Такі психологічні атаки для людей на „хитких підмостках" не минають без наслідків, але, виходить, вони заслабі, якщо Москва мобілізує всі засоби, щоб і цю славну сторінку української історії сфальшувати, переписати наново.

• Д-р П. Мірчук, Українська Повстанська Армія, 1942-1952, Мюнхен, 1953.

М. Л-ий

„КНИЖКА З РАЮ"

(2)

Приятелі полетіли далі. Присівши на стежку, на краю дороги, вони завважили дві довгі людські тіні. Це були селяни - ангели.

— Сайквель, — говорив один, — коби бодай нас не приловили. Гарно тоді ми виглядали би! Поперше — буки, подруге — сором і біль.

— Емелех, не думаймо про те, — говорив другий, — і маймо надію, що нам пощастить. Далебі, вже годі терпіти все це на Давидовому фільварку. Гаруєш увесь день, а навіть не можеш наїстися. Відважився сказати якесь слівце — вже буки. Поводяться з нами, наче з худобиною, а не з ангелами.

— Правду кажеш, та як подумаю про своїх діток, то наче б хто у серце вколов.

— Зо мною те саме, але тепер уже запізно.

Якось Шмуль, зайшовши до свого шкільного товариша побачив, що на леваду, де пасся „месіянський" бик, вийшла молодиця - ангел Хася, в червоній запасці. Вона була вагітна на дев'ятому місяці. Приятелі стали крізь вікно давати Хасі знаки, щоб завернула, бо червоною запаскою роз'юшить бика. Хася не зрозуміла їх знаків, а пастухи того всього не завважили, бо були зайняті грою в карти. Хася спокійно підходила чимраз ближче.

„Месієш" - бик побачив червону запаску, але стояв спокійно. Певно подумав, що він не звичайний бик, то й не випадало йому починати бій з якоюсь червоною ганчіркою. Хася приступила до бика і почала гладити його по шиї. Нараз нахилилася до його вуха і промовила: „Месія йде!"

Бик задрижав, бо знав, що тепер прийде йому кінець: його заріжуть, спечуть і цадики будуть їсти його м'ясо, облизуватися і приповідати: „Ай - ай - ай — то це раз райський смак!" Так подумавши, він похилив голову, схопив Хасю на роги й погнав у напрямі християнського раю.

Зчинився страшний крик. Пастухи стали свистати, щоб завернути бика. Всі, хто мав крила, пустилися в погоню. Летіли й молоді ангели, бородаті й небородаті жиди-ангели. Бик з усієї сили гнав вперед.

Вже стало темніти. Чути було лише шелест ангельських крил. Заблимали зелені світла. Це була границя християнського раю. Там видніла православна церква. Почулися звуки дзвонів. Запінений бик перебіг границю до християнського раю, з Хасею на рогах.

На самій границі стояли синьоокі, ясноволосі ангели у високих чоботах, поспиравшись на списи. Деякі християнські ангели хотіли були зупинити бика, але це їм не вдалося. Жидівські ангели зупинилися на границі і посідали на землю сумні, засоромлені.

— Може вони зловили його! — завважив один ангел.

— А коли й зловили, що нам із того?

— Вони, сохрань Боже, можуть зарізати його на „трефне" спосіб. Уладять бенкет, а наші цадики будуть дивитися на те, висолопивши язики.

— Реб Гензель, дайте якусь раду.

Реб Гензель не відповів нічого. Підійшов до християнської пограничної сторожі і заговорив трохи їдиш, трохи ломаною „ґоїш"-мовою:

— Наші месіяш-бик гінібер, він зробив вайрах до ваші рай.

— Що? — спитав „цуґсфюрер" з християнської пограничної сторожі.

— Наші месіяш - бик ін ваші рай, — говорив Гензель, представляючи руками втечу бика.

Християнські пограничники розсміялися;

— Пашол вон, жид пархатий! — гукнув Василь Анґелюс.

З християнського раю почулися викрики „ура!" Виходило, що там нарешті зловили бика.

Жиди почали докоряти пастухам, що, замість пантрувати бика, грали в карти.

Віддалеки зібралися рабіни, радячи раду, що їм далі діяти. Посередині стояв рабін - чудотворець із Садоґури: „Де ті драби пастухи? Їм треба дати добру науку!"

Надбіг задиханий рабін із Городенки. В бігу загубив десь патинок. „Таке нещастя, — заводив він, — Що ж мені тепер робити з золотим ножем і виделкою, які я купив собі для бенкету?!" — „То мусів чорт вмішатися в цю справу, — сказав люблинський рабін, бо відкіля у худобини взялося б стільки розуму?" — „Треба сконтролювати всі мезузи•, — кричав заліщицький рабін, — може котрась мезуза вже невальорна, тож скоїлося це нещастя".

— Ходімо! — сказав Піcерль Шмулеві. — Хай собі ґаліціяни сперечаються за мезузи, а ми підемо на Алею Патріярхів, послухаємо, що там говорять.

Там застали цадиків із Шполи й Кішниць. Вони також сперечалися. Цадик із Шполи бився у груди і кричав: „Ґевалт, євреї! Ґевалт! Ану ж нині з'явиться Месія?!"

На вулиці Баль-Тов, де жили самі бідаки - ангели, був спокій. Тут кожна родина мала лише однісіньку пару крил. Коли хтось кудись відлітав, решта членів родини мусіли сидіти вдома.

На вулиці Ставей - Ізраель жили багаті цадики. Рабін Леві Ісаак із Бердичева, задрімений наче на шабас, стоячи серед дороги, підніс руки до неба і жалівся Господеві мовою їдиш, бо гебрейської не знав. Благав, щоб Господь учинив чудо: щоб бик вернувся у жидівський рай. Рабін із Дубна хотів був щось сказати, але його перебили, бо він кожну свою промову починав алегорією: „Був собі король і мав він трьох..."

Скликали загальні збори до головної синаґоґи. Закралися туди Шмуль з Пісерлем і сховалися під лавою. Приїхав цар Соломон і сповістив, що вислав до християнських цадиків листа.

— У листі, — сказав Соломон, — я написав, що ми готові переговорювати з ними, скільки схочуть вони взяти за звільнення бика, хоч нам правду сказавши, не дуже то й треба його. Я вислав того листа голубом".

— Як то нам не залежить на месіяш - бикові?! Як це — нам його не треба?! — зняли крик усі присутні.

Соломон спокійно всміхнувся і мовив: — Я так тільки сказав, бо ми не повинні дати їм пізнати, що нам так дуже залежить на бикові. Це — дипломатія! Треба розумітися на дипломатії!

• Мезуза, склеєна рурочка, яку жиди прибивають на одвірку входових дверей. В ній зберігається виписана спеціяльним чорнилом частина молитви за Ізраїль (із П'ятикнижжя) й уривки інших молитов. Щодва роки треба перевіряти, чи не затерлися деякі літери тих молитв. Мезуза хоронить хату від нещастя.

(Закінчення буде)

„ДЕ СРІБНОЛЕНТИЙ СЯН ПЛИВЕ..."

Тільки ота крилата, викута поетом, фраза залишилася з колись багатої історії річки Сяну, заселеної ще недавно в середньому бігу суцільною українською масою, обважнілої пам'ятками української старовини ще з княжих часів.

Ставши в 1939 році кордонною лінією, наїжилася вона лініями дротяних засік і обсерваційних „вишок" прикордонних військ НКВД. Спорожніли її береги, виселено місцеве населення, тільки вершники на конях і вівчури гасали по запущених полях, по гайках і лісах, і полоскала рвучка гірська вода труп не одного смільчака, що пробував вирватися через кордон на Захід.

А потім, по війні, по кривавих боях з УПА, прийшли ще дальші виселення, дальші виправлення кордону між СССР і „народною" Польщею. Тепер і Сян повністю на польській території, і ось виписують цій річці нову метрику і плянують дати їй нове обличчя.

У „Трибуні Люду" з 14 березня ц. р. в статті „З бігом Сяну" Р. Шидловський порівнює Сян з французькою Люарою із рядом гарних замків уздовж її бігу та багатьма туристичними атракціями:

„Випливаючи з гір, минає Сян старе місто Лісько і Сянік. Потім допливає до Красічина, пишної резиденції маґнатів Красіцьких. Ця ренесансова палата, з незрівнянною атикою і каплицею, що витримує порівняння з Зиґмунтівською Каплицею на Вавелю, могла б стати маґнетом для тисяч туристів.

Внутрішнє подвір'я палати в Красічині, оточене аркадами, є ідеальним тереном для інсценізації масових видовищ. Тут можна б виставляти твори Шекспіра чи „Відправу грецьких послів" Кохановського, а також „Мазепу" чи „Горштинського" Словацького.

Недалеко Красічина лежить Дубецько, де стоїть ще палата, в якій народився Іґнатій Красіцький. І цей будинок треба б упорядкувати, щоб його могли відвідувати туристи...

А потім, — пише Р. Шидловський, — пропливає Сян через одне з найгарніших польських міст — Перемишль, старий город, розташований у стіп високих узгір. Розложився він мальовничо над рікою в кітловині, яка сходить лагідно з гір, замкнута їх півколом від заходу, сходу і півдня, а відкрита до півночі. Повно тут прекрасних пам'яток минулого. Є старий замок з кількома костьолами. Є музей, колекції якого відзначаються високою вартістю, а старі ікони могли б стати атракцією на європейську міру, подібною, як стали вже колекції руських (!) ікон в музеї в Сяноці. Мають вони свій власний стиль і різняться так дуже від російських ікон, що зацікавилися ними історики мистецтва найповажніших осередків дослідів цього надзвичайного і ориґінального мистецтва.

Дещо далі ще одне старе місто над Сяном: Ярослав. Тут міщанські ренесансові доми на ринку не уступають під оглядом своєї архітектурної вартости і краси старим домам у Казимирі над Вислою чи в Замості. Треба їх тільки вміло консервувати, бо загрожує їм під цю пору серйозна небезпека... Підкопані численними підземними коридорами, пивницями і льохами — ці доми можуть завалитися, якщо дбайлива рука не зміцнить їх фундаментів і не подбає про те, щоб не запалися вони в ніщо..."

Пройшовши так до кінця бігу Сяну, закінчує автор:

„А втім, є ще й інші пляни. Повний енерґії і задумів директор колекцій у Ланцуті, Дуда - Дзєвєж, плянує перенести кільканадцять старих церковець того району в одне місце і уставити їх на узгір'ї над Сяном. Їх середина буде прикрашена старими іконами й іконостасами, різьбами і меблями, що їх позбирано з цілого району. І так постане знову високої кляси туристична рідкість..."

Нічого, здається, й додавати до цього. Поплив Сян у чуже холодне море, поніс з собою і співанки наших Бескидів, і нашу історію, і нашу славу... А наші святощі, що ми не зуміли їх оборонити, витягає влада католицької держави на показ, на базар як туристичну атракцію.

Гр. Скит

КІНОФІЛЬМ ПРО МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО

„Літературна Україна" з 21 березня повідомляє про документальний фільм Київської Кіностудії під назвою „Наш Рильський", знятий оператором О. Лавриком за сценарієм О. Островської. У фільмі показано М. Рильського переважно вже в старшому віці, за працею, в Голосіївському Лісі тощо.

Нестор Король

ОЧИМА ЗВИЧАЙНОГО УЧАСНИКА

(Спогади)

I

У ремонтній комісії

Революція застала мене в Лісках на Вороніжчині в 4-ім запаснім кавалерійськім полку, якому я здавав партію коней з ремонтної комісії (один з підрозділів Військового Міністерства, що заготовляв і розподіляв коней серед артилерійських, кавалерійських частин і обозу армії). В комісію я потрапив завдяки рекомендації „генерала для доручень в надзвичайно важливих справах" при Ставці Верховного Головнокомандувача Російської армії генерала графа Гейдена. Інакше не бачити б мені тої комісії як своєї потилиці.

„Його сіятельство генерал граф Гейден рекомендував нам вас, поручнику, як чесного і сумлінного офіцера, — зустрів мене такими словами начальник комісії генерал Н. — Придивляйтесь і запам'ятовуйте кількість коней в куплених табунах, кількість забракованих коней, продажні на них ціни. А тепер ходімо я представлю вас вашому майбутньому безпосередньому начальникові, полковникові Євешнікову".

„Безпосередній начальник" зустрів мене неприхильно. „Ви, поручнику, із студентів будете"? — спитав він. — „Так", — ведповдаю. — „З якого учбового закладу?" — „З університету". — „З якого факультету і курсу"? — „З природничого відділу фізико-математичного факультету, з четвертого курсу". — „То що ж ви розумієте в конях!" — викрикнув він. — „На конях я розуміюсь, — відповідаю, — поминаючи те вже, пане полковнику, що я кіннотчик, як всі інші ваші офіцери, я ще студент сільськогосподарського інституту, а перед вступом до університету закінчив не гімназію, а середню сільськогосподарську школу".

Справа в тому, що полк. Євешніков перед тим сам собі підбирав усіх підлеглих: трьох офіцерів, двох ветеринарних лікарів, чотирьох вахмістрів, унтер-офіцерів, ветеринарних фельдшерів і навіть солдатів. Це була тепла компанія, серед якої я був білим круком.

Полк. Євешніков на вільних кінських ярмарках в Оренбурзькій і Тобольській губерніях та в киргизьких степах, у закаспійських туркменів і в Карабаху на Кавказі (між Каспійським морем, Персією і Еривансьькою губернією), особливо в киргизьких степах закуповував коней не поодинці, а табунами, по кількасот, а то й більше в табуні. Перед купівлею ніхто тих коней не рахував: купували ввесь табун. А після купівлі починали вже рахувати і сортувати коней по категоріях за придатністю для армії: в артилерію, в кавалерію, в обоз і в „брак" (коні з ґанджем, низькорослі, рябі тощо). „Брак" та ж комісія розпродувала селянам.

Більші ціни на коней завжди були на захід від Волги: в Центральній Московщині, в Україні і на Північнім Кавказі. Туди Євешніков і переганяв „брак" на продаж. Зловживання були великі. Один киргизький кінь Військовому Міністерству обходився в 20-35 рублів. В три, чотири рази дорожчі були коні з Карабаху. Їх було небагато. Але найцінніші, в чотири-п'ять разів дорожчі коні були в туркменських степах. Ні у туркменів, ні в Карабаху таких великих табунів, як у киргизьких степах, не було. Найбільше 20-30 коней. Тут їх доводилось купувати поодинці. Великих кінських ярмарків теж не було, і Євешніков охоче мене брав з собою. На ярмарки з великими табунами мені рідко доводилось потрапляти. Найчастіше посилали мене на приватні і державні кінські заводи, бо там самі пильнували, щоб до армії не потрапив неповноцінний кінь. То були цікаві мандрівки. При одній з таких поїздок до Карабаху я був дуже здивований, натрапивши у Ленкоранській низині на чисто українські села Іванівку, Марківку, Жарівку, Журавку та інші з подібними назвами. Кінські ярмарки поблизу киргизьких степів і в самих степах були цікаві.

Уявіть собі за кільканадцять кілометрів від Оренбургу рівний, як стіл, степ, покритий густою високою травою, кілометрів 12 в один бік і кілометрів 9 в другий. Це „кінська ярмаркова площа". По ній досить далеченько один від другого, щоб не змішались, розкидані більші й менші табуни коней. Довкола кожного табуну день і ніч їздять верхівці. Увесь ярмарок верхи на конях.

По середині площі стоять два однокінних вози з піднятими догори голоблями і з брезентовими над ними будами. Перед возами дві на колесах військові кухні. Перед ними на високому колі висить велика з фанери дошка, а на ній червоним олівцем великими буквами напис:

ЛЕСТАРАН
АБЕД ИЗ 2-Х БЛЮД 8 КО:
І-ОЕ 5 КО
2-ОЕ 3 КО
ХЛЕБ ПА БРЮХУ

Це мало означати: Ресторан. Обід з 2-ох страв 8 копійок, І-ша страва 5 коп., 2-га 3 коп., хліб, скільки вміститься в черево. Нижче синім олівцем такими ж великими буквами напис московською і киргизькою мовами запевняв, що в обіді свинини нема, і що вона в цих казанах ніколи не варилась. Перед кухнями навхрест позабивані коли, а на них збиті докупи дві дошки — стіл. З обох боків стола дошки на колах — лави. Поодалік забито далеченько один від одного два коли і між ними протягнуто над землею дріт. Це — конов'язь.

Євешнікова заінтриґував напис. „Цікаво, що вони дають на обід за „8 коп." — каже він, — ходімо пообідаємо". Ледве знайшли місця за столом. Подають повну емальовану миску „щей" (густий капусняк) з кавалком баранини завбільшки з два кулаки. На друге таку ж миску пшоняної каші наполовину з грубо посіченою бараниною, що плаває в товщі. Чудовий пухкий білий пшеничний хліб, накраяний скибками через увесь буханець, стоїть в решетах на окремому столі. Хліб треба брати самому. „Цього обіду вповні може вистачити на шістьох солдатів", — каже Євешніков.

Киргизи, туркмени і карабахські азербайджанці за коней банкнотів не брали. Їм видавали ордери на одержання грошей в обласних і повітових „казначействах" (відділи державної скарбниці). Там на ці ордери вони одержували плату срібними рублями і піврублями в брезентових запльомбованих мішках по тисячі рублів в мішку, вагою кожний мішок по одному пуду і два фунти. Рахунок ішов мішками, а частину тисячі відраховувалось окремо. В Оренбурзі розплату переводив „меновой двор".

Це була для мене праця, зв'язана з вічними подорожуваннями до кінських заводів, на ярмарки і скупчення коней, до кавалерійських і артилерійських частин, розкиданих по всій Російській імперії, і до Румунії перед і після її вступу до війни.

(Далі буде)

В. Кедровський

ПАМ'ЯТІ ІСААКА БАЗЯКА

28-го лютого в Ню Йорку помер бувший член Центральної Ради та багатьох українських національних організацій Ісаак Базяк. До праці на українське національне поле він прийшов задовго ще до революції 1917 року. Він з дитинства виріс на українській ниві й з перших часів своєї громадської свідомости був українцем, яким залишився до смерти.

Вперше я стрінув його в 1917 році в Києві, коли приїхав як делеґат на Другий Всеукраїнський З'їзд, хоч раніше ми херсонці, мали таємний контакт з київською ґрупою соціялістів революціонерів, членом якої був Ісаак Базяк. До 1917 року ми не знали членів тієї групи, а тримали контакт лише з одним - двома членами київської групи. Таким контактом від нас херсонців був фельдшер військового шпиталю в Херсоні Іванів. Він їздив до Києва й звідти привозив для розповсюдження українську нелеґальну газету „Боротьба", яку видавала партія українських соціялістів - революціонерів.

Ми тоді не знали тих київських товаришів, що видавали цю газету. Та й вони всі мали свої партійні прізвища, щоб маскувати себе перед російськими жандармами та аґентами російської влади. Лише по революції нам стали відомі імена деяких активніших членів гуртка київських соціялістів-революціонерів, а між ними дуже активного товариша за прізвищем „Бахус". Лише за деякий час ми від киян дізналися, що під цим прізвищем ховався Ісаак Базяк.

Я дозволю собі подати витяг з книжки Миколи Ковалевського „При джерелах боротьби", бо в ній на сторінці 185-ій М. Ковалевський про видання газети „Боротьба" говорить:

„Російський поліційний апарат був увесь час наставлений на те, щоб відкрити нашу нелеґальну друкарню, але це не вдалося. Ми застосували тактику рухливости, кожне число „Боротьби" друкувалося в іншому місті . . Тут придалися нам наші зв'язки . . . Найдовше переховувалася наша друкарня в Олександрівській лікарні під опікою нашого випробуваного товариша Ісаака Базяка, який працював у цій лікарні фельдшером . . ."

Про те, як дали прізвище І. Базякові „Бахус" М. Ковалевський росповідає так: „Як відомо, з вибухом війни в цілій імперії видано заборону продавати горілку. Лише принагідно можна було купити невеличку кількість спірту. При наших зв'язках з медичним персоналом найбільшої київської лікарні і видатній організаційній допомозі нашого товариша Базяка, ми діставали лікарські рецепти на більшу кількість спірту й продавали його. Показалось, що це стало досить значним джерелом для нашої каси. Базяк відограв при цьому велику ролю, дістав він партійне прізвище „Бахус", хоч сам він не пив забагато алькоголю.

Після того, як виявилося, що поліція почала нападати на слід друкарні в помешканню І. Базяка, друкарню перенесено в інше місце, а „Боротьбу" почав друкувати у військовому штабі Округи штабовий писар Панас Любченко, що пізніше був головою Ради Комісарів України, поки сам застрілився.

Потім друкарня „Боротьби" мандрувала в інші місця, і поліція до самої революції не знайшла її.

Коли в Києві Рада Товариства Українських Поступовців у перші дні революції 1917 р. рішила утворити загально - український центр для культурних справ України, тоді на вимогу українських соціялістичних організацій, а передовсім гуртка українських - соціялістів-революціонерів рішено утворити організацію, що охопила б всю українську визвольну боротьбу й цю організацію названо „Українська Центральна Рада". На цьому організаційному засіданню був представником від соціял - революційного гуртка Ісаак Базяк. Таким чином він став першим від соціял - революціонерів членом Центральної Ради, яким він був до кінця її існування.

Не стану тут переповідати про муравлину організаційну працю, яку виконував І. Базяк від Центральної Ради та Партії Соціялістів Революціонерів, членом першого Центрального Комітету якої він був.

Президія Центральної Ради доручила Базякові помогти д-рові Д. Левицькому в праці Комітету опіки над галицько - буковинськими втікачами та полоненими, що перебували в Києві. Ісаак Базяк також організував харчову допомогу їм та допомогу різними речами, а також підшуканням для них приміщень. Український Військовий Генеральний Комітет доручив йому започаткувати організацію Галицько-Буковинського куреня, з якого в скорому часі постали Січові Стрільці, організацію яких перевів і закінчив, разом з галицькими старшинами Євген Коновалець, коли прибув до Києва.

На еміґрації Ісаак Базяк працював у різних українських національних організаціях, а найбільше у Відні. Він був членом Союзу Журналістів та Письменників, членом Допомогового Комітету військово - полонених та втікачам, членом Українського Товариства Прихильників Ліґи Націй і членом його управи. Це Товариство визнано повноправним членом Міжнародного Товариства Прихильників Ліґи Націй.

Сподіваючись, що в Америці можна знайти ширшу працю, а головне організувати матеріяльну допомогу українцям - еміґрантам в Европі, він у липні 1923 року виїхав до Ню Йорку. Тут він відразу включився в працю різних товариств і з'організував деяку матеріяльну й моральну допомогу українцям в Европі. В Ню Йорку він разом з малим гуртком новоприбулих з'організував українські вечірні школи, в одній з них сам учителював. Засновано п'ять таких шкіл, де були вчителями фахівці, але ці школи не могли довго проіснувати, бо проти них виступали старі провідники українського життя в Ню Йорку.

Сам І. Базяк майже три роки працював тяжко в різних фабриках та на випадкових працях. Був одним із засновників Української Православної Церкви в Ню Йорку. Стомившись і зневірившись у можливість широкої національно - державницької праці в Америці, він повернувся до Европи, де пізніше також багато працював для матеріяльної допомоги українським втікачам по другій світовій війні.

Перебуваючи в Ню Йорку, Ісаак Базяк утворив групу допомоги Українському Видавничому Комітетові в Празі для видання збірника творів поета Грицька Чупринки. За гроші ці появився гарний том віршів Грицька Чупринки.

Тут побіжно хочу торкнутися болючої справи для Базяка та інших піонерів українського визвольного руху, які були відсунуті новоприбулими діячами українського визвольного руху по революції 1917 року. Самонайменоване представництво за кордоном Української Партії Соціялістів - Революціонерів, яке в Празі створив Микита Шаповал, виключило з партії Ісаака Базяка, а також основоположника партії Миколу Залізняка та ще декого, які працювали в партії перед революцією 1917 року. Виключено їх за те, що вони ввесь час лишалися вірними ідеям Центральної Ради та революції 1917 року.

Ісаак Базяк працював у партії в ті часи, коли кожної години над ним висіла загроза бути арештованим російською владою й скараним на смерть, або, в кращому разі, засланим на довгі роки в каторжні роботи. Ті, що ухвалювали виключення його з партії, стали членами партії тоді, коли повалено царський уряд і бути революціонером було „почесно й модно". Так, наприклад, голова закордонного празького комітету соціялістів - революціонерів Микита Шаповал вступив до київської організації цієї партії аж у червні 1917 року, щоб робити „революційну кар'єру". Ісаак Базяк увесь час лишався на старих партійних позиціях демократизму та парляментаризму, а пореволюційні члени партії покотилися вліво аж до визнання совєтської влади на Україні. Виключення з партії І. Базяк переносив покірливо, але терпів морально, тратячи віру в ідейність організацій та їх проводів.

В час злочинного вбивства С.В. Петлюри Ісаак Базяк жив у Парижі й був близьким до Головного Отамана. Після вбивства Отамана він здивував усіх паризьких українців умінням зорганізувати достойний похорон С.В. Петлюри, коли інші були спаралізовані цим тяжким ударом.

Десять років тому він повернувся до Америки, сподіваючись тут стрінути своїх давніх приятелів. Але багато з них уже померло, а багато також, зневірені відійшли від громадської праці й на старість доживали свого віку. Умер він, маючи обмежене коло своїх приятелів, які влаштували йому достойний похорон.

Хай буде йому земля пером!

Клівленд, Огайо

ВИБРАНО НОВУ УПРАВУ ООЧСУ

(зрв) — 5-го березня відбулись тут у Домі СУМА 17-ті Загальні збори Третього Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ). Проводила ними президія у складі: Михайло Яремко — голова. Володимир Хома і Микола Поглід — члени. Каденція уступаючої Управи тривала три роки, три місяці й чотири дні. В цьому часі доложено всіх старань з боку ООЧСУ й інших ОУВФронту, щоб забезпечити максимальну участь українців з Огайо у вашинґтонській маніфестації 27-го червня 1964. Влаштовано дуже поважне під політичним і культурним оглядом Свято 18-го жовтня 1964 для вшанування п'ятих роковин смерти Провідника ЗЧ ОУН, Степана Бандери, який згинув з рук аґента московського уряду СССР. Уступаюча Управа наладнала впродовж минулої каденції ділову співпрацю з Управою Українських Злучених Організацій Клівленду, що сповнюють функцію місцевого Відділу УККА.

Нову Управу Відділу ООЧСУ в Клівленді вибрано одноголосно у такому складі: Лев Кусяка, голова; д-р Зенон Винницький, перший заступник і керівник зовнішніх зв'язків; Микола Поглід, другий заступник голови і культ. - усп. реф.; Мирослав Гейниш, екзекутивний секретар; Степан Зорій, референт преси й інформації; Юрій Коцюмбас, фінансовий реф.; Степан Кавка — господарський реф. Андрій Стецяк — організаційний реф.; вільні члени: Олександер Блашків, Тарас Бурий, Роман Возняк, Володимир Корнацький, Семен Крісляткй, Василь Мудрак, і Володимир Шудан. Членами Контрольної Комісії є Роман Почтар, голова, та Володимир Хома і Михайло Бібик. До Полюбовного Суду ввійшли д-р Іван Подриґуля, Михайло Яремко і д-р Олександер Клос. Делеґатами на Конвенцію Головної Управи ООЧСУ вибрано Мирослава Гейниша і Романа Почтара. Справу постійних делеґатів до місцевого Від. УККА мають вирішити на першому засіданні нової Управи. До її найближчих завдань належатиме створення Осередку Жіноцтва ООЧСУ, як також належне відзначення Срібних Роковин створення УПА, що його підготовляє тут на 14-го жовтня Відділ Товариства б. Вояків УПА. (-).

РЕЗОЛЮЦІЇ

ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ СУЖА

Учасники Звичайних Загальних Зборів Спілки Українських Журналістів в Америці (СУЖА), які відбулися в приміщеннях Українського Народного Дому в Ню Йорку, Н. Й. в суботу, 8 квітня 1967, на закінчення своїх нарад одноголосно схвалили:

1) Висловити признання уступивш́ій Управі СУЖА, зокрема його голові ред. Іванові Кедринові-Рудницькому та першому секретареві д-рові Р. Кришта́льському, за їхню активність і працю в користь СУЖА і всіх українських журналістів в Америці;

2)Одобрити напрям праці СУЖА, як станової, понадпартійної організації, яка востаннє проявляє живішу діяльність також на громадському відтинку;

3) Доручити новообраній Управі СУЖА поширити діяльність Організації у всіх секторах українського життя та нав'язати взаємини з американським журналістичним світом;

4) Доручити новообраній Управі СУЖА посилити заходи для організаційного охоплення всіх українських журналістів, зокрема наймолодших, які студіюють чи які вже покінчили журналістичні або споріднені студії на високих школах ЗДА;

5) Зобов'язати всіх членів СУЖА, щоб вони повністю придержувалися точок Кодексу Етику Українського Журналіста, що був схвалений на II Зїзді Українських Журналістів Америки й Канади, в листопаді 1966 року в Торонто, Онт. Канада;

6) Зобов'язати новообрану Управу СУЖА продовжувати чи наладнати якнайтіснішу співпрацю зі Спілками Українських Журналістів в інших країнах вільного світу;

7) Доручити новообраній Управі СУЖА поробити заходи, щоб між СУЖА і СУЖ Канади продовжувалися добросусідські взаємини й щоб обі ці Спілки випрацювали програму й здійснили ідею скликання Конференції Українських Журналістів у Вільному Світі в рямках Світового Конґресу Вільних Українців;

8) Доручити новообраній УправіСУЖА слідкувати за рівнем і формою полемічних статтей в українській пресі та інтервеніювати й прийняти статутові рішення у випадках грубого порушення постанов з'ясованих в Кодексі Етики Українського Журналіста й зокрема впливати, щоб припинилися непристойні, прилюдні атаки в пресі одних членів СУЖА на других, чи одних пресових органів на інші. Виготовити проєкт окремого Суду чи Дисциплінарної Комісії, яка мала б право вживати санкцій у таких випадках;

9) Доручити новообраній Управі Сужа, спираючись на висловлені думки й дискусію випрацювати плян праці СУЖА й його послідовно здійснювати;

10) Доручити новообраній Управі СУЖА організувати дискусійні вечори СУЖА або зустрічі редакційних штабів поодиноких періодичних видань з громадянством в різних місцевостях ЗДА.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

В СЕНАТСЬКІЙ ПІДКОМІСІЇ в справі адміністративної практики і процедури зізнавав шеф розвідки Податкового Уряду в Дітройті Джан Дж. Ольшевскі, який твердив, що обманці деколи послуговуються кращими підслуховими апаратами, як це можуть робити аґенти Еф Бі Ай. Сенатор демократ із Мізурі Едвард В. Лонґ заявив, що він дуже здивувався, коли довідався, як Податковий Уряд послуговувався підслухами своїх аґентів. Але Ольшевскі заявив, що підслухів вживається дуже рідко і робиться це згідно з реґуляміном аґенції. Сенатор демократ Філій Гарт обороняв розвідчих аґентів, які під присягою працюють для поборювання злочинів.

ПОЛІЦІЙНИЙ ЕКСПЕРТ СТВЕРДИВ на розправі проти Ричарда Спека, якого оскаржують у вбивстві вісьмох медичних сестер в Шикаґо, що відтиски пальців в тій кімнаті, де відбувся той злочин, належать до оскарженого підсудного Спека. Ці відтиски пальців „зняла" поліція на дверях тієї кімнати, в якій Спек вбив свої жертви. Офіцер поліції заперечує твердження оборони, що ці відтиски пальців були „замазані" і не можуть свідчити про злочин Спека. Медична сестра Коразон Амурао пізнала в Спеку того злочинця, який вбивав дівчата.

Внаслідок місцевих страйків, власники автомобільних компаній звільнили тисячі шоферів

Вашинґтон. — Під час переговорів про новий контракт праці між спілками шоферів вантажних автомобілів і власниками компаній вантажних авт деякі місцеві спілки шоферів почали були страйк. Власники авт відповіли на це припиненням праці, і внаслідок цього десятки тисяч шоферів втратили працю. Це спаралізувало автомобільний транспорт в деяких районах цієї країни. Секретар праці Віллард Вірц вмішався до цього спору, і заіснувала можливість, що Уряд змушений буде на основі закону Тефта-Гартлі старатися про судову заборону цього страйку на 90 днів, щоб був час вирішити справу нової умови про працю. Вірц займається важливою справою можливого страйку на залізницях, який може початися в середу вночі, це значить 13-го квітня.

Ділимося сумною вісткою з Друзями й Знайомими, що 11-го квітня 1967 року після важкої недуги відійшов у Сиракюзах у Вічність

бл. п. проф. МИКОЛА ЄРШКІВСЬКИЙ (ОЧЕРЕТ)

ПАНАХИДА відбудеться в Сиракюзах 13 і 14 квітня ц. р. в похоронному заведенні Петра Мацька о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН в суботу, 15-го квітня 1967 р. о год. 11-ій перед пол. на цвинтар церкви св. Володимира в Ютиці.

У глибокому смутку:
дружина — ЕВГЕНІЯ
син — ОЛЕГ з Родиною
кузен — МИКОЛА МІННОВСЬКИЙ

В глибокому смутку повідомляємо Знайомих, Друзів та Українське Громадянство, що 12. квітня 1967 р. відійшов у Вічність на 84 р. життя, корифей українського театру, оперовий співак, драматичний артист, режисер української опери

бл. п. СЕМЕН ЮХИМОВИЧ БУТОВСЬКИЙ

ПАРАСТАС — в неділю, 16-го квітня ц. р. о год. 4-ій по пол. в похоронному заведенні І. Гаєвича, 4246-48 Old York Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН — в понеділок 17-го квітня 1967 р. о год. 10-ій ранку в Катедральній Церкві св. Володимира при 6729 N. 5th St., а звідтам на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Горем прибиті:
дружина — ГАЛИНА та ДРУЗІ

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Кругольний Турнір Українського Народного Союзу відбудеться в суботу 15-го квітня в просторих кругольних алеях North Park Bowling Lanes, E. Ridge Rd. & Hudson Ave.

Турнір почнеться о год. 8.30 рано, а закінчиться бенкетом, який заповіджено на год. 7.00 вечором в залі Українського Американського Клюбу при 292 Hudson Ave. в Рочестері, Н. Й.

Турнір Відбиванки за першість СУАСТ-Схід чоловічих і жіночих дружин відбудеться в суботу, 15-го квітня, починаючи від 10-ої години ранку в залях УМСА при 42 Howe St. New Haven, Conn.

Шаховий турнір за індивідуальну першість СУАСТ-Схід відбудеться в суботу і неділю, 15-го і 16-го квітня в приміщеннях Української Централі в Пассейку, Н. Дж. Початок о год. 9.30 ранком в суботу, 15-го квітня.

УСК Ню Йорк — „Н. Й. Гота" мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 16-го квітня, о год. 2.30 по полудні на грищі Трог Нек Стадіону у Бронксі, Н. Й.

ПЕРЕД ЗМАГАННЯМИ ІЗ ДАНДІ

Два міжнародні змагання: Української Збірної із Данді 10-го травня та „Тризуба із Данді 14-го травня є подіями, які виходять поза звичайні місцеві спортові імпрези української спільноти у ЗДА і заслуговують на увагу набагато ширшого громадянства, а не тільки прихильників наших спортових організацій.

Иде про те, що ці міжнародні зустрічі відбуваються під час незвичайного зросту заціквлення копаним м'ячем у ЗДА і є великою нагодою, для унагляднення цього факту, що саме українські спортові організації с тією рушійною силою, яка внесла нове життя у ділянку копаного м'яча у ЗДА і пхнула його до швидкого росту.

Факт, що дружина найвищої світової кляси футболу грає в Америці із двома українськими дружинами, створює небувалу нагоду для унагляднення тієї піонерської ролі, що її українські спортові організації виконали у цій ділянці спорту в ЗДА.

Ми чуємо побоювання: „Алеж ми програємо з сильною шотляндською дружиною..." Є самозрозумілим, що вповні професійна дружина найвищої світової кляси має більші шанси перемоги, як півпрофесійні дружини, і тому самозрозуміло, що американська спортова опінія є приготована на нашу програ.

Очевидно, мусимо подбати, щоб можливі прогри не були занадто високі.

Та треба ствердити, що американська спортова опінія оцінює силу спортових дружин не тільки їхніми вислідами у змаганнях, але теж скількістю глядачів, яких вони притягають на свої змагання. Якщо йде про провідні спортові кола, як, наприклад, провід Світової Федерації Футболу та провідних клюбів, то для них скількість глядачів на змаганнях даної спортової організації є справою важливішою, як висліди змагань даної дружини, бо глядачі — прихильники даної дружини, це ніщо інше, як „покупці", які дають змогу цій ділянці спорту розвиватися.

Скількість глядачів на змаганнях, подібно як скількість покупців якогонебудь товару, є остаточною ціллю і найважливішим критерієм оцінки кожної спортової організації.

Тому важне, щоб на обох вищезгаданих змаганнях ми показали справді велике число глядачів. Цим незвичайно скріпимо позиції наших спортових організацій у їхніх зовнішніх зв'язках, як заціквлення нашими спортовими організаціями американською пресою, телевізією та радіо, які теж найбільше рахуються із кількістю „покупців".

При цій нагоді хочемо з признанням повітати рішення УНСоюзу спонзорувати змагання Української Збірної із Данді. Цей факт повинен звернути увагу і цих наших громадян, які дотепер мало цікавилися нашими футбольними дружинами. Праця, що її виконують ці дружини, виходить далеко поза межі виключно спортового значення, і цій праці треба допомогти принаймні участю на змаганнях.

Дальший розвиток наших футбольних клюбів, які виконали дотепер незвичайно успішно велику пропагандивну працю, буде залежати у найбільшій мірі від цього, яку численну публіку ми покажемо на обох вище згаданих міжнародних змаганнях та інших змаганнях наших дружин у цьому переломовому році футболу ЗДА.

Я. Татомир

— о —

„ТРИЗУБ" — „СТ ДЖЕРАРД 6:0

Філядельфія, 2-го квітня. — У цих змаганнях з циклу гор за Чашу ЗДА ворота для „Тризуба" здобули: Бенітез із подачі Ферейри на 2-ій хв., Полета із подачі Ферейри на 14-ій хв., Ферейра на 31-ій, 38-ій хв., Полета на 66-ій хв., та Бенітез на 88-ій хв. гри. Суперники з Балтимору показали добру гру на середпіллі, але бракувало їм стрільців.

Переконливі перемоги „Тризуба" (20:0 воріт у трьох останніх зустрічах) є не лише вислідом гри високої кляси, але і знаменитої співпраці та бойового духа дружини. В тому заслуга керівника дружини В. Завадовича та тренера Ферейри. Глядачів на цих змаганнях було коло 1.500 (більше як на минулорічних чвертфінальних змаганнях), але в цім числі приблизно 250 дітей нижче 13 років, які не платили вступу, 600 студентів та жінок, які платили за вступ по одному долярові. Тому таке число глядачів не вистачальним, щоб „Тризуб" міг покрити кошти змагань у Філядельфії та дефіцитових змагань на виїздах, а до того ще кошти забезпечення і податки. До кінця цього сезону остало „Тризубові" лише декілька змагань. Масовим відвідуванням цих змагань повинні симпатики „Тризуба" з Філядельфії та околиці дати футболістам „Тризуба" матеріяльну та моральну піддержку в його змаганнях задержати провідне становище у футболі ЗДА. Англомовні щоденники Філядельфії помістили вже цієї весни понад двадцять звідомлень про перемоги „Тризуба" та чотири великі знимки змагань. Це доказує, що варто пожертвувати 2-3 години, щоб побачити змагання „Тризуба" і так йому допомогти у праці.

Я. Татомир

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „Н. Й. ІНТЕР" 2:1 (0:0)

Нюарк, 9-го квітня. — Ці рішальні мистецькі змагання за чемпіонат АФЛіґи, притягнули багато глядачів. Змаганнями цікавились не тільки в Нюарку і не лише симпатики „Ч. Січі"... Отже не дивниця, що на трибунах ще під час гри аматорів „Ч. Січі", які перемогли в лігової грі польський клюб „Вістула" 1:0, панував нервовий настрій. Вже від перших хвилин тієї важливої зустрічі на площі нав'язалася гарна гра, повна гострих, але чистих і напружених моментів. Гравоюни проти сильного вітру в першій половині „Ч. Січ" дотримувалася радше оборонної тактики з розміщенням ліній у приблизно такому порядку: 1-4-3-3. Як виявив вислід половини (0:0), ця розстанова показалася правильною. Після кожного здобуття м'яча січовики виконували в більшості „дві комбінації": по одному слідував рейд по правому крилі, де особливо відзначався Чайка, або без зволікань Снилик спрямовував м'яч Дімейну-Вільчакові, які в свою чергу стягали на себе штоперв і оборонців Інтеру. За цей час знаменита оборона „Ч. Січі" не допустила до цілеферного успіху нападу італійців, в якому грали відомі вже: Фульчин, Воланов і Віг. Образ гри дещо змінився в другій половині. Маючи за собою сильний тівер, січовики майже без перерви загрожували Свичеві у воротах гостей. Особливо „реактивний" Чайка виявився небезпечним „бомбардиром" і здобув обидва голі. Ведення 1:0 для „Ч. Січі" здобув Чайка в 52-ій хвилині з карного після цього, як Мирей задержав руками м'яч по стрілі Чайки з подачі Снилика. Вирівняння 1:1 здобув Віг щойно на 82-ій хв. У 88-ій хвилині, в обlозі воріт Інтеру, Мирей майже на лінії власних воріт відбив знову руками стріл Чайки. Виконавцем карного був знову Чайка, який непомилно здобув свого другого голя дня і 14-го сезону, та цим самим став героєм зустрічі. Крім Чайки на відмічення заслуговували стратег Снилик, швидкі Вільчак і Гарвей, а в дефензиві олімпієць Воробець і футболістджентельмен Лялька. Після цієї останньої лігової гри „Ч. Січ" остаточно закріпилася на вершку табелі гор, з якого вже не зможе зіпхати її жадний клюб. Одиноку, теоретичну можливість, зрівнятися точками має „Тризуб", коли б він виграв оба змагання — з „Олімпією" і сильною „Ромою".

Стан таблиці гор АФЛіґи група Північ

		точки	ворота
„Ч. Січ"	24: 4		45:18
„Тризуб"	20: 4		40: 8
Бостон	10:10		31:25
Рома СК	9 : 7		18:16
Інтер Н. Й.	7 :13		20:24
Гартфорд	5 :17		19:38

О. Твардовський

— о —

БРИДЖОВИЙ ТУРНІР УАСТ „ЛЕВИ"

8-го квітня відбувся в домівці „Левів" бриджовий турнір парами, в якому взяли участь 20 бриджистів. Після закінчення турніру оці пари здобули наступні місця:

1. Мішкевич — Копач
2. Шведак — Галелюка
3. Івасечко — Білас
4. Кавка — Припхан
5. Вірщук — Сумик
6. Куриця — Модрицький
7-8. Чопівський — Ковальський
7-8. Красник — Васинчук
9. Стромецький — Стецько
10. Печенюк — Косачевич

Петро Головатий

ТАРЗАН, Ч. 57 93. Помилка...

Роздратований Тарзановою перемогою „чорт-людина" твердо вхопив за свій бич... І завдавав раз по раз безмилосердні удари! Тарзан підняв руку в оборонному русі, але пуга обкрутилася довкола його зап'ястка... Він сильно потягнув, і його противник втратив рівновагу!